

NÁVRAT PAŘÍŽANA

Julia Stagg

Julia Stagg

**NÁVRAT
PAŘÍŽANA**

2012

Copyright © 2012 by Julia Stagg
Translation © 2012 by Jitka Šišáková
Cover design © 2012 by DOMINO

Veškerá práva vyhrazena. Žádná část tohoto díla nesmí být reprodukována ani elektronicky přenášena či šířena bez předchozího písemného souhlasu majitele autorských práv.

Z anglického originálu THE PARISIAN'S RETURN,
vydaného nakladatelstvím Hodder & Stoughton, Londýn 2012,
přeložila Jitka Šišáková
Odpovědná redaktorka: Karin Lednická
Jazyková redaktorka: Lenka Vymazalová
Korektura: Hana Bončková
Sazba: ≍ Dušan Žárský
Obálka: Zdenka Gelnarová
Vydání druhé, v elektronické podobě první
Vydalo nakladatelství DOMINO, Na Hradbách 3, Ostrava 1,
v listopadu 2012

ISBN 978-80-7303-770-3

Mistru Vypravěči

Naučil jsi mě všemu, co znáš,
a já stejně nevím nic...

1. kapitola

STEPHANIE MORVANOVÁ JEŠTĚ NIKDY nikoho nezabila. Lépe řečeno o nikom takovém nevěděla. Pochopitelně se stávalo, že ji někdo naštvál a ona ho s gusem proklela až do pátého kolena, ale zpravidla se už nedozvěděla, jestli to mělo na dotyčného opravdu ničivý účinek. Zatím asi ne, nanejvýš mu zkazila náladu na celý den a až do večera mu všechno padalo z rukou, ale žádný lidský život na svědomí zřejmě neměla.

Až dodnes.

Na studené podlaze výčepu leželo něco velmi hubeného v elastické kombinéze a bylo to rozplácnuté na zemi jak široké, tak dlouhé.

Stephanie sklouzla pohledem na zbraň, kterou svírala v levé ruce. Kdo by to byl řekl, že bagetou lze někoho zabít?

Když jim na večírku v hostinci U Dvou údolí došlo pečivo a víno, nabídla se, že skočí vedle do hokynářství pro další menáž. Josette jí dala klíče a místostarosta Christian Dupuy se chystal, že půjde s ní. Jenže ho zdržel jeden ze sousedů, který se zajímal, kdy bude další schůze městské rady, a tak Stephanie nakonec dorazila k hokynářství sama. A hned si všimla, že se tam něco děje.

Hokynářství zepředu působilo, jako by bylo trošičku nakřivo, a to jen kvůli asymetricky otevřeným okenicím. Okenice u výčepu byly dokořán jako obvykle, zatímco u výlohy obchodu zavřené.

Ale ji zarazilo ještě něco jiného.

Dveře byly pootevřené. A jestli ji nešálil sluch, zevnitř se ozýval nějaký šramot.

Opatrně se protáhla dovnitř, aby nezavadila o nový zvoneček, který nechala Josette nedávno namontovat, a pár vteřin přivýkaly její oči šeru.

Nic. Jen tu voněl čerstvý chléb a kořeněné klobásy a sekundovala jim zemitá vůně brambor.

Stephanie si pomyslela, že Josette prostě jen zapomněla pořádně dovřít, když vtom vrzla prkna v podlaze a jí zamrazilo v zádech.

Někdo byl ve výčepu, tedy v místnosti hned za obchodem. A protože se skoro celá vesnice shromáždila v Hostinci a slavila jeho znovuotevření, ty zvuky odvedle nevěstily nic dobrého.

Stephanie se dlouho nerozmýšlela a začala pátrat po něčem, čím by se mohla bránit. Přejela po studeném víku chladicího boxu, nahoře rozeznala košík s vajíčky a pak se dotkla skříňky s vystavenými noži, která stála skoro uprostřed místnosti. Neslyšně šmátrala po skleněných dvířkách, ale předem dobře věděla, že je to marné, protože Josette tuhle skříňku nikdy neodemykala. Druhou vitrítku s noži u pokladny ani nemusela zkoušet.

Místo toho se opatrně přesunula o krůček vpravo, kde nahmatala proutěný koš.

Z výčepu se zase ozval nějaký zvuk, tentokrát hlasitější. Byl to takový kovový klapot jako od podkov. A blížilo se to.

Zmocnila se jí panika, jakou nezažila už léta, snad od dob, co prchala z Finistère se svou malou dcerkou Chloé.

Bez sebe hrůzou šmátrala v koši a snažila se nahmatat vhodnou zbraň. Konečně! Tahle je aspoň tři dny stará! Sevřela ji ve svých dlouhých prstech a pohnula se směrem ke dveřím do výčepu. Ty se mezitím začaly pomaloučku otevírat.

Škvíra se rozevírala a vpouštěla dovnitř slabé zimní sluneční paprsky, které kousek po kousku ukrajovaly z šera, v němž se Stephanie skrývala, až odhalily podivné strašidlo.

Bylo velice vysoké a neforemnou hlavou téměř drhlo o rám dveří. Pomalu se k ní natočil černý obličej pokrytý hustou srstí, z nějž vystupovaly dvě bílé skvrny a v nich hluboko posazené oči. Strašidlo překročilo práh. Na pavoučích nohou mělo okovaná kopyta, která hlasitě klapala o dlažbu. Stephanie zdvihla ruku k útoku, když tu strašidlo rozpřáhlo svá předlouhá klepeta a vzadu na ocasu – nebo tak jí to aspoň připadalo – mu divoce blikalo jasně rudé světlo.

Ale než se to zjevení stihlo přiblížit, Stephanie zavřeštěla, rozmáchla se a s ohnivou odvahou divoké zrzky praštila zrůdu svým kyjem přímo do obličeje. Ucítla, jak pod nárazem zapružila měkká tkáň a chrupavka, otřesené monstrum se zakymácelo, zřítilo se po zádech zpátky do výčepu a hlavou žuchlo o podlahu z tvrdých fošen.

Teprve když se rozhostilo ticho, uvědomila si Stephanie svůj fatální omyl, a byla by přísahala, že z prázdného výklenku u krbu uslyšela něčí tlumený smích.

Christianu Dupuyovi sice učitelé říkávali, že je pravý vůdčí typ, on sám si to však nemyslel. Vždycky měl za to, že je jenom klame jeho výška, protože přerostl všechny svoje spolužáky a později i většinu pedagogického sboru. Ve škamnách malé horské školičky mu bylo těsno fyzicky daleko dřív než psychicky. Nikdy se nedral dopředu a dost váhal, jestli se má stát členem městské rady, vedoucího orgánu komuny tří městeček: Fogas, Picarets a La Rivière. Ale jakmile ho zvolili, dělal všechno, co bylo v jeho silách, aby byl svým sousedům prospěšný.

Proto se nakonec ani nikdo nedivil, snad kromě jeho samotného, že se při posledních volbách starosty stal jedním z jeho zástupců. A stejně tak nikoho z jeho sousedů a přátel neudivilo, že si starosta Serge Papon vybral právě jeho, aby ho v době nepřítomnosti po smrti manželky zastupoval.

Když stál u mostu v La Rivière a povídal si s Phillipem Galym o nejnovějším vývoji politických událostí, které cloumaly komunu Fogas, tíhu zodpovědnosti si příliš nepřipouštěl. Zbytečně nad tím nehloabal, i když se, pravda, trochu obával, jak tu zprávu

přijme druhý místostarosta Pascal Souquet, protože ten byl mnohem ambicióznější než on. A co teprve jeho manželka!

Ovšem ve chvíli, kdy klidné odpoledne prorazil Stephaniein ryk jako studený víchř z Mont Valier, Christian okamžitě prokázal, že proroctví jeho učitelů bylo pravdivé. Ještě než útočník dopadl na zem, už Christian křikl na Philippa, ať doběhne do Hostince pro pomoc, a on sám se rozběhl k hokynářství. Na mostě zaduněly jeho těžké kroky, až se drolily kamínky z pilířů a se žbluňkáním dopadaly do potoka, který je vzápětí nesl do řeky, jež hučela vedle silnice.

Christian dusal dál, hnán vědomím, že Stephanie by jen tak pro nic za nic nekřičela. Za ty roky, co ji znal, ji slyšel křičet jenom jednou. Nicméně věděl, jak prudkou má letoru, a tak ho vlastně ani moc nepřekvapilo, že jen vrazil do hokynářství, spatřil Stephanie s ohnutou bagetou v ruce a na zemi bezvládné tělo.

„Co se tady proboha...“

Stephanie na něj pohlédla a Christian před jejíma divoce plancujícíma očima podvědomě couvl.

„On se tu zčistajasna... Propána... Já ho snad zabil!“

Rozčileně si vjela roztřesenou rukou do vlasů a Christian poklekl k nešťastníkovi. Vsunul prsty pod pásek cyklistické přilby a s notnou úlevou nahmatl pulz.

„Nic to není, je jen omráčený. Myslím, že ho ta přilba zachránila. Nevíš, kdo to vlastně je?“

„Nemám zdání. Já myslela, že nějaké strašidlo...“, řekla trochu váhavě, protože si uvědomila, jak směšně to teď zní.

Ale Christian ji chápal, nebylo těžké se vžít do její situace. Ten zoufalec byl hrozně vysoký a neuvěřitelně vychrtlý, což ještě podtrhovala jeho elastická kombinéza. Pod přilbou měl navlečenou vlněnou kuklu, ze které mu koukaly jen oči, ruce schované v mohutných palčácích vypadaly jako klepeta. Na nohou měl černé legíny s bachratými návleky přes speciální cyklistické boty s nášlapným zámkem uprostřed chodidla. A zpod těla vycházelo slabé červené světlo.

„Ale proč by se cyklista v plné polní vloupával do výčepu?“

Ještě než Stephanie stačila něco říct, v hokynářství zahlaholily další hlasy lidí, kteří sem přiběhli z Hostince.

„Co se tady stalo?“ volala Josette Servatová a tlačila se dopředu. Po běhu sotva popadala dech.

„Stephanie tady překvapila nezvaného hosta. A praštila ho jednou tvojí bagetou!“

„Páni!“ ukázal instalatér René obdivně na bagetu ve Stephaniině ruce. „Ona se ani nezlomila! Hele, Josette, vážně bys měla občas nakoupit čerstvé,“ napomenul ji a všichni se rozřehkali.

„Ale kdo to je?“ posunula si Josette brýle na nose a sklonila se blíž. „Sundejte mu tu kuklu!“

Christian mu opatrně sejmul přilbu a položil ji stranou. Potom mu jemně stáhl kuklu a objevila se špičatá brada, úzké rty a bledé, hodně vystouplé lícní kosti. Jak se látka kukly vzdálila od hlavy, jemné černé vlasy se díky statické elektřině postavily do pozoru. Vypadalo to, jako by aspoň tahle část jeho těla ožila. A Josette překvapeně zalapala po dechu.

„Co je?“ vyhrkl Christian a René jen tak tak zachytil Josette, která zavrávala. „Tý ho znáš?“

Přikývla a ze tváří se jí vytrácela barva. „Ano, znám. To je Fabian Servat, Jacquův synovec.“

Kradmo pohlédla do výklenku, kde jediné ona sama vídala ducha svého mrtvého manžela, a ten se tam neslyšně svíjel smíchy. Naštvalo ji to. Copak Jacques nechápe, co jí hrozí?

„Fabian? Bože, já bych ho nepoznal,“ snažil se Christian najít v rysech jeho tváře kluka, kterého před lety znával. „A tys ho čekala?“

Josette zavrtěla hlavou. Ale nebyla to tak docela pravda.

Jediný syn Jacquova bratra k nim v dětství často jezdil a trávil v La Rivière dlouhé týdny letních prázdnin. Jacques ho miloval. Jenže ze zvědavého kloučka, který rád pomáhal v obchodě, vyrostl protivný mladík, kterého zajímalo jen jediné: jak přijít k penězům. Jeho návštěvy byly čím dál nepříjemnější, a když zemřel jeho otec, přestal do malého pyrenejského hokynářství jezdit úplně. Raději trávil prázdniny na Azurovém pobřeží.

Jacquovi se v podstatě ulevilo, protože synovce už vyloženě nesnášel. Fabian se stal finančníkem, pracoval v investiční bance a začal se podle toho chovat.

Naposled se ozval loni v létě, když Jacques umřel. Poslal neslanou nemastnou kondolenci a od té doby nic. Ani řádku. Josette tomu byla ráda, vzhledem k tomu, co z jeho strany mohlo nastat. A o čem jistě dobře věděl.

Ale teď tu ležel na zemi u jejích nohou a začínalo mu škusbat ve tváři a pod víčky.

A Josette, která jinak neměla žádné násilnické sklony, zalitovala, že ho Stephanie nepraštila víc. Mnohem víc.

Existoval totiž jen jeden jediný důvod, proč se po tak dlouhé době zjevil u nich v hokynářství, a Josette se toho bála od chvíle, co Jacques zemřel. Jak měsíce ubíhaly a Fabian se neozýval, začínala věřit, že snad všechno dobře dopadne a ona zůstane zajištěná. Pracovala v hokynářství, co se vdala, a nic jiného ani neznala. Byl to pro ni domov. A teď...? Teď se mělo všechno změnit.

„Asi přichází k sobě,“ poznamenal Christian a ležící ubožák ze sebe vydal slabé zasténání. „Běžte od něj kousek dál. Ať má kolem sebe trochu místa!“

Venkované neochotně ustoupili, ale natahovali krky jeden přes druhého, jak se cizinec začal hýbat a hlasitěji sténat. V údech mu několikrát křečovitě zaškubalo a pak prudce otevřel oči. Spočinul pohledem na Stephanie přímo v okamžiku, kdy plně nabyl vědomí. „*Do prdele!*“ zaskřehotal a po zadku se jako krab rychle odtáhl od té zrzavé krásky, která se nad ním skláněla se zbraní v ruce. Ale daleko se neposunul, protože mu překážel dlouhý stůl ve výčepu.

Zoufale se snažil vyškrábat zpátky na nohy, jenže kopyta na botách mu podkluzovala. Pomohl mu až René, který mu podal silnou paži a vytáhl ho. Fabian pak chvíli stál, trochu se mu točila hlava, jako by si teprve zvykala na změnu polohy, a najednou zkřivil tvář hrůzou a ukázal pleteným palčákem na Stephanie.

„Ta ženská mě chtěla zabít!“ vyjekl.

„Já že jsem vás chtěla zabít? A kdo se sem potmě vloupal? Co jsem si asi tak měla myslet?“ vyjela na něj Stephanie a rozhořče-

ně máchala bagetou, až jí desítky náramků na předloktí zlověstně chřestily.

„Ať se ke mně ta ženská nepřibližuje!“ zkřížil Fabian před obličejem ručičky jako hůlčičky a vypadal jako kudlanka nábožná.

„Propána, uklidni se, Fabiane,“ dotkla se ho konejšivou rukou Josette a Fabianovi se při pohledu na jeho drobnou tetičku viditelně ulevilo.

„Tetičko Josette! Zaplať bůh, že jsi tady. Tahle bláznivá ženská mě chtěla zabít!“

„Copa' naše Stephanie, mladej,“ houkla z hloučku přihlížejících Annie Estaqueová. „Dyby oprrrravdu chtěla, už jseš dávno po smrrrti!“

Všichni se rozesmáli, ale Fabian Anniinu drmolení vůbec nerozuměl. Po letech strávených v Paříži mu místní dialekt zněl cize.

„Promiňte? Co jste říkala?“

„Chachá, ty mi ani po těch létech nerrozzzumíš? A to už sem si pořřídila novou prrrrotézzzu!“

Další výbuch smíchu.

Fabian se rozpačitě ošíval. Stará dáma páchla kravínem a Fabianovi se z toho dělalo špatně. Pochopitelně si na ni vzpomněl, protože tady v horách strávil nejedny prázdniny, a tak si pamatoval i ten zápach. Kdepak venkov, tady je to pořád stejné.

Lidé kolem něj se smáli a vtipkovali, ale Fabian si rozpačitě třel bolavý zátylek, kde už pomaloučku rostla boule.

Takové přivítání si tedy nepředstavoval, pomyslel si smutně. Dostat rovnou pecku do hlavy bagetou tvrdou jako kámen a ještě se mu posmívají. Připadalo mu, jako by se rovnýma nohama vrátil do dětských let.

Josette jeho rozpaky vycítila a přišlo jí ho líto. Vždyť to je koneckonců Jacquův synovec a kdoví, třeba se za ty roky změnil.

„Tak co, Fabiane,“ pravila laskavě a její hlas utišil posměváčky, „co tě přivádí zpátky do Fogas?“

Fabian překvapeně mrkl. „Ty jsi nedostala dopis? Od mého právníka?“

Josette jako by polili studenou vodou. „Ne.“

„Hm, to je docela nemilé. On ti tam totiž všechno vysvětloval, na co mám nárok a tak. Ale já nechci nijak tlačit na pilu, zaplatím normální cenu. A ty tu samozřejmě můžeš zůstat, jak dlouho budeš chtít. Vážně. Určitě to tady spolu zvládneme, my dva si přece rozumíme.“

Usmál se na důkaz, že to myslí vážně, ale Josette se na něj nedívala. Ustrašené oči upírala ke krbu a i bělovlasý Jacques byl bez sebe hrůzou.

„Promiň, Josette, ale co to Fabian povídá? Ty se odsud máš někam stěhovat?“ nechápal Christian a také ostatní se snažili pochopit, o co jde.

„Ne, nikam se stěhovat nebudu,“ třásl se Josette hlas, i když se snažila, aby to znělo odhodlaně.

„Ale co to tedy...?“

Josette ho nenechala domluvit a příkře se obrátila na Fabiana: „Co kdybys jim to vysvětlil sám?“

Fabian si odkašlal a nervózně přešlápl, protože tázavé pohledy se rázem stočily na něj.

„Je to celkem prosté. Vlastně toho není moc k vysvětlování. Víte..., potřeboval jsem vypnout. Začít nový život. A tohle se mi zdálo jako nejlepší řešení...“

Annie si jen odfrkla. „Krrris‘tapána, nech si ty pařříz’ské žvásty a kápni bož’skou, chlape!“

„Fabian chce říct,“ vložila se do toho Josette a pro jistotu se přidržela stolu, „že přijel převzít hokynářství. Říkám to správně, Fabiane?“

Fabian přikývl a v hrobovém tichu, které se rozhostilo, ho maně napadlo, že si místní na svoji stranu asi hned tak nezíská.

2. kapitola

„TAKŽE ON SI PŘIJEL DĚLAT NÁROKY na hokynářství? Copak do toho Josette nemá co mluvit?“

„Pržesně ták.“

Lorna Websterová přestala utírat stůl a podívala se přes jídelnu na Stephanii, která tu šokující zprávu právě přinesla.

„Ale nějak se snad přece může bránit! Snad platí nějaké zákony, ne?“

Stephanie zavrtěla hlavou a sklízela z barového pultu skleničky. Naráz jí připadalo, jako by ta oslava proběhla strašně dávno.

„Jacques, manžel Josette, nechat půlku krámu synovec. To je zákon ve Francie.“

„Cože? Musíte nechat půlku majetku synovcům a neteřím?“ nevěřil svým uším Paul, který byl zrovna vyhodit několik pytlů odpadků do popelnice.

„Nene, hloupost! Ne synovcům a neteržím, ale prostě do rodina!“

„Ale... Josette přece je jeho rodina!“

„Podle zákon ve Francie ne.“

„To nechápu,“ vykulila oči Lorna. „Chcete říct, že kdybych zítra umřela, Paul nezdědí moji polovinu Hostince? I když je můj manžel?“

„Jen půlku tvoje půlka. Druhou půlka tvoje půlka pro tvoje rodina. A protože nemáte děti, tak půlka dostanou rodiče.“

„Cože?!“ Paulovi až přeskočil hlas. „Lornini rodiče? Ale ti mi nemůžou přijít na jméno!“

Stephanie jen pobaveně zdvihla obočí a podívala se na jeho ženu.

„To jsem tedy netušil, ty jo?“

„Proč? Kdybys to věděl, tak bys to tady nekupoval?“

„No a divila by ses?“ opáčil prostořece a rychle se příkrčil, protože už na něj letěla utěrka. Ovšem Lorna i tak mřila dobře.

„Ale já tomu pořád nerozumím,“ pokračovala Lorna a nevšímalá si svého manžela, který předstíral, že je smrtelně zraněn.

„Jak se tady může ten floutek Fabian roztahovat, když přece Josette vlastní většinu hokynářství?“

„Jenže tady ten problém! Ona né vlastní většinu hokynářství.“

„Ale vždyť jsi právě říkala...“

Stephanie zvedla nesouhlasně ruku, aby Paula umlčela, a pak si nešťastně povzdychla. Její angličtí přátelé dnes projevovali mimořádnou nedovtipnost. Přitom nešlo o nic složitého, jen jaksi nechápali zvláštnosti francouzského práva.

„Ona né vlastní většinu hokynářství, protože patřilo rodina od Jacques. On dostal od otce, než oženil! Zákon říká: polovina musí vrátit do jeho rodina.“ Stephanie odevzdaně pokrčila rameny. „A tak je Josette v *merde*.“

„Bože! To je ale dost kruté. Bude se proti tomu nějak bránit?“

„Jak? Zákon je zákon.“

„Ale stejně mi to připadá takové... nevím...,“ snažil se najít vhodný výraz Paul.

„Nespravedlivé?“ nadhodila Lorna.

„Spravedlivé, né spravedlivé, to jedno! Zákon!“ sebrala Stephanie poslední skleničky, odešla do kuchyně a nechala Lornu a Paula, ať nad Josettiným neštěstím rozjímají sami. Neměla sílu o tom dál mluvit. Kvůli incidentu v hokynářství se jí vrátilo plno špatných vzpomínek a Stephanie se cítila pod psa.

Už to bylo pár let, co naposledy takhle strašně zpanikařila. Netušila, proč prostě z toho krámu nevyběhla ven a nezavolala na Christiana, aby jí přiběhl na pomoc. To ji na tom děsilo asi

nejvíc. Během svého manželství si musela rychle zvyknout na ledacos, a přesto se nenaučila před nebezpečím utíkat. Pořád jako by ji něco nutilo se mu stavět sama a čelem.

A právě to jí dělalo starosti.

Skládala nádobí do myčky a zoufale se snažila myslet na něco jiného. Měla za sebou těžký den a to, co se stalo Josette, jí také nepřidalo.

Navíc se vůči ní cítila hrozně provinile. Totiž už v okamžiku, kdy Fabian Servat oznámil, že spoluvlastní hokynářství, ji napadla jedna jediná myšlenka – zdědil i ten protější pozemek? Jestli ano, pak praštit ho starou bagetou nebyl zrovna v tuhle chvíli úplně nejlepším nápadem.

„Sakra!“ sykla bolestivě. Ani si nevšimla, že se jedné skleničce ulomila při sklízení ze stolu stopka, a ostrý střepek se jí najednou zařízl do dlaně. Rychle strčila ruku pod studenou vodu a s úlevou vnímala chladivé jehličky ledového proudu.

„Sakra,“ zamumlala si pro sebe ještě jednou a zavřela kohoutek. Byla zase zpátky na začátku. A to zrovna ve chvíli, kdy už měla svoje vysněné zahradnictví skoro na dosah ruky!

Bouře, která se na Nový rok přehnala přes Fogas, zničila Stephanií fóliovník a s ním i většinu mladých sazeniček. Musela je všechny provizorně přesázet a už vyhlížela jaro, aby se mohla konečně pustit do práce a zdržení dohnat. Mezitím se podařilo otevřít Hostinec, a to i přesto, že se tomu někteří lidé z Fogas pokoušeli zabránit, a dnes odpoledne na oslavě jí Paul s Lornou nabídli, aby k nim nastoupila jako číšnice. Díky pravidelné výplatě by měla jistotu, že se jí i s Chloé podaří překlenout kritickou dobu, než zahradnictví začne vydělávat.

Už si i vyhlédla ideální místo, kde ho založit. Rozkládalo se na břehu řeky, hned vedle městského parkoviště, přímo proti hokynářství, které patří Josette. Tedy jak si aspoň dodnes myslela.

Jestli je pravda, že Jacquův synovec celou polovinu zdědil, pak bude muset Stephanie plány přehodnotit. Když někoho praštíte po hlavě tvrdou bagetou, těžko po něm pak můžete chtít, aby vám pronajal pozemek.

Proč jen Fabian Servat nezůstal v Paříži!

Zavřela myčku a stiskla knoflík. První den ve funkci číšnice se opravdu nezastavila, a jestli do toho pozemku má co mluvit Fabian, bude muset Stephanie dělat tuhle práci mnohem déle, než plánovala. A tak zase nasadila povinný úsměv, vrátila se do restaurace a v duchu si spílala, jak může myslet pořád jenom na sebe. Vždyť jde hlavně o Josettinu budoucnost. Jestli jí vůbec zůstane střecha nad hlavou!

Jak bývalo v lednu pro hluboká pyrenejská údolí typické, v pozdním odpoledni už obloha rychle tmavla a provoz na křivolaké silnici ze St. Girons do Massatu a Col de Port zhoustl, jak se lidé vraceli domů z práce. Ovšem když se dostali do známé zatáčky v La Rivière, všechny překvapilo, že je tam temněji než obvykle, a tak museli zapnout světla, aby vůbec viděli na cestu.

Někteří řidiči tudy prosvištěli tak rychle, že se ani nestihli zamyslet, proč je tu taková tma, protože stejně nerespektovali padesátku v obci. Ti, kdo domů tolik nepospíchali, měli ještě dvě zatáčky na to, aby se pozastavili nad tím, co je tu dneska jinak, ale pak vyjeli z obce do zalesněné rokle a pustili to z hlavy. Ovšem kdo se tu zastavil a chtěl si skočit pro bagetu k večeři nebo pro paklík cigaret a láhev vína, aby mu lépe uběhl dlouhý zimní večer, nemusel přemýšlet vůbec. Odpověď byla nasadě.

Poprvé, co všichni pamatovali, mělo hokynářství i výčep v prodejních hodinách zavřeno. Zavřené byly i okenice, takže silnici neozářovalo světlo, které tam jinak svítilo od časných ranních hodin až do pozdního večera.

Uvnitř seděla kolem stolu ve výčepu skupinka lidí a v mihotavém světle plamenů z krbu bylo vidět jejich ustarané tváře.

„Myslí to Fabian doopravdy vážně?“ zeptala se žena na jednom konci stolu a hledala pohodlnější polohu pro zraněnou pravou nohu v sádře, kterou měla položenou na židli.

Josette přikývla.

„To je teda prrrůšvih,“ zabrblala Annie Estaqueová. „A takový to býval prrrima brrrouček. Kdo by to do něj řřek, že udělá něco takového?“

„Tohle vědět,“ dodal Christian, „tak jsem ho v té staré písčově tenkrát nechal. Vzpomínáš, jak tam tehdy spadl, Véronique?“

Žena se zlomenou nohou se rozesmála. „Panebože, no jistě! A tys mě tehdy ještě hnal pro pomoc!“

„Ano a on celou dobu, co jsi byla pryč, bulel, že si roztrhl kalhoty. Prý ho za to máma přerazí. Chudák kluk. Já tam nakonec vlezl za ním, protože jsem se nemohl koukat, jak je přílišně vyděšený.“

„A když jsem se vrátila se Sergem Paponem, musel vás vytažovat na provaze oba dva!“

„To ani nevím,“ poznamenala trošku úsečným tónem Annie, když se zmínili o starostovi.

Véronique se jen usmívala. „Protože jsem ti to tehdy neřekla, mami! Serge nás odvezl k nim domů, Thérèse nám dala čokoládový croissant a limonádu a mezitím spravila Fabianovi ty kalhoty.“

„Chudák jeden darremná,“ zamumlala Annie účastně a zmatenému Christianovi proběhlo hlavou, koho vlastně myslela, zda Fabiana, anebo nedávno ovdovělého starostu.

„Spíš chudák Josette!“ opáčila Véronique. „Copak se s tím nedá vůbec nic dělat?“

„Moc ne,“ povzdychla si Josette. „Radila jsem se před pár měsíci s advokátem a v podstatě mám dvě možnosti. Buď můžu Fabiana vyplatit, na což jednak nemám a jednak by na to asi nepřistoupil. Anebo můžeme vést hokynářství společně.“

„Ještě existuje třetí možnost,“ nadhodila Véronique. „Můžeš mu prodat svůj díl.“

Josette se na mladou ženu přísně podívala zpoza brýlí.

„Ne!“

„Ani bys třeba neuvažovala, že...?“

„Ne! Já se odsud nehnu!“ Josette zmlkla a Véronique se na ni zaraženě dívala. Působila tak křehce. Propínací svetřík jí zplihle visel na hubených ramenou, ruce sepnuté na stole a nervózně točila snubním prstenem.

Christian jí položil mohutnou paži kolem ramen, takže naráz vypadala ještě menší a slabší. „Neboj, však my něco vymyslíme,

Joseette. A kdo ví, třeba se mu tady přestane líbit a vrátí se domů. Po Paříži si tady člověk jen tak nezvykne.“

Joseette se pokusila o chabý úsměv, ale moc se jí to nedařilo.

„A já se mezitím nastěhuju k mamince, abyste tu měli víc místa každý pro sebe,“ prohlásila Véronique, protože jí bylo jasné, že v Josettině hostinském pokoji těžko může zůstat, když si na dům dělá nárok i Fabian.

Po požáru pošty, k němuž došlo při silné bouři na Nový rok, zůstala Véronique bez práce a bez domova a byla nesmírně vděčná, že jí Joseette nabídla alespoň provizorní ubytování. Od osudné události uběhl měsíc, Véronique už docela obstojně chodila o berlích a také se mezitím podařilo opravit mamčin dům poničený orkánem, a tak se chystala na čas přesunout k ní. Nebylo to ideální řešení, protože spolu dvakrát dobře nevycházely, ale třeba by to pro Véronique mohla být větší motivace, aby začala řešit vlastní bydlení. Radnice si v tomhle dávala opravdu na čas.

„Jsi hodná, děkuju,“ řekla vděčně Joseette. „Fabian už se ptal, jestli by tu mohl dneska přespat, ale jeho další plány neznám. Ovšem umím si představit, že už by se tu rád začal roztahovat!“

„Darrrebák ‘eden! Že na to má nerrrvy?“

„Hele, já už musím pomalu jet, tak jestli chcete, můžu vás dvě hodit domů,“ obrátil se Christian na matku a dceru Estaqueovy a vstával ze židle. „Pokusím se zachránit aspoň něco z toho, co se máma dnes chystá připálit k večeři.“

„A já musím nakrrrmit psy,“ ztěžka vstávala Annie a ve starých kloubech jí zapraskalo. „Máš sbaleno, Vérrronique?“

Véronique se kysele pousmála a ukázala na malý kufřík v rohu. „Já toho v poslední době moc nemám.“

„Bože, to je jedna pohroma za druhou,“ povzdychl si Christian. „Tobě všechno shoří a Joseette zase řeší, jestli nepřijde o střechu nad hlavou. Ve Fogas snad řádí černá ruka.“

„Řřřádí tady pitomci, jako je Fabian Serrrvat!“

„A když už o něm mluvíme,“ prohodil Christian a otevřel dveře, „kdepak vlastně je náš maskovaný hrdina? Copak se ještě nevrátil z cyklistického výletu?“ Venku už byla skoro tma.

„Při troše štěstí zase spadl do pískovny, a já mu tentokrát teda pro pomoc nepoběžím,“ zavrčela Véronique a pajdala o berlích kolem Christiana ze dveří.

Annie jí pomohla do auta a Christian se ještě obrátil k Josette.

„Zvládneš to? Myslím dnes večer.“

Josette přikývla, trochu se narovнала a statečně se na něj usmála. „Ono se to poddá,“ řekla. „Myslím, že se nakonec spolu nějak srovnáme. Však on to v jádru není špatný kluk.“

Obrovitý Christian ji na rozloučenou objal a šel se nasoukat do svého maličkého fiatu. Panda se rozchrchlala, zabrala všemi čtyřmi a vyrazila do houstnoucí noci.

Josette se za nimi dívala, dokud jí světla nezmizela v zatáčkách nahoru do Picarets, a pak pomaloučku zavřela dveře a zničeně se o ně opřela.

Tohle byl celý její svět, strávila v těchtole dvou místnostech většinu života. Přes spojovací dveře se dívala na regály v obchodě. Kolikrát jen do nich rovnala zboží? Sklenice s místním medem, čokolády, plechovky s cassouletem, krabice s mlékem. A ty salámy, co visí nad pokladnou, co se jich tam za ty roky navěšela. Co sýra se nakrájela z obřích bochníků Rogallais nebo Bethmale. A těch zpropadených vitrínků s noži co se naleštila!

Zabloudila pohledem zase do výčepu a dívala se na láhve likérů a pastisu, na skleničky, které tolik let umývala vzadu v malém dřezu, na stůl, kolem nějž se jednalo o městských záležitostech častěji než na radnici, protože starosta raději svolával schůze sem než do nevlídné zasedací místnosti nahoře ve Fogas. A těch večírků! Musela se ve vzpomínkách usmát.

Copak by to všechno dokázala hodit za hlavu?

Návrh Véronique se na první pohled zdál docela rozumný. Josette měla koneckonců něco našetřeno, a kdyby ještě dostala zaplacený svůj podíl na hokynářství, mohla by si tady koupit menší domek. Nehonila by se, odpočívala by a třeba by se jí penze mohla nakonec i zalíbit.

Teprve teď se odvážila pohlédnout ke krbu a na toho, kvůli komu jí to všechno rvalo srdce.

Co by totiž bylo s Jacquem?

Když se tu jeho duch poprvé objevil, strašně ji to vyděsilo. Ještě celá v černém vešla do výčepu a mezi kopci stále doznívala ozvěna zvonů po mši, a ejhle, on si sedí vedle krbu, jako kdyby vůbec neumřel. Jako kdyby se mu srdce bývalo nezastavilo a nevzalo jejímu životu veškerý smysl.

Otevřela ústa a chtěla křičet, ale nevydala ze sebe ani hlásku, jen se dusivě zakuckala, jako když v létě byla spousta pylu a trápilo ji astma. Anebo jako když se hodně lekla.

Prudce se otočila a utekla zpátky do krámu. Opřela se o vitrínku, aby popadla dech. Ruce se jí třásly a hlavou jí divoce skákaly útržky myšlenek jako rozsypané kuličky. Upřela oči na vitrínku s noži, jako by v nich hledala spásu. Silná čepel loveckého nože Kenavo se stěnkou z voděodolného dřeva, který se těšil velké oblibě mezi bretaňskými rybáři. Smyslné křivky stěnky couteau du Pèlerin pro poutníky ke svatému Jakubu z Compostelly. A pak tu byla Jacquova pýcha a největší radost – laguiole z damascénské oceli s typickými ornamenty a stěnkou z parohu.

Jakmile si uvědomila, že utápkala křišťálově čisté sklo vitrínky, bylo to pro ni znamením, že je zase při smyslech. A že je připravena znovu pohlédnout do výčepu.

Pochopitelně si pomyslela, že šlo o pouhý přelud. Duchové přece neexistují. Ale když udělala krok směrem ke dveřím, skoro si přála, aby přece jen existovali.

Vešla dovnitř a on vzhlédl. Tvářil se překvapeně, jako kdyby sám nevěděl, kde se tady vzal. Hřívu bílých vlasů jako by smrt ještě zvýraznila a na pozadí začazených cihel výklenku doslova svítila. Tvář měl bledší než dřív a ze šlachovitého těla zbyl jen náznak. Ale jen na Josette upřel oči, píchlo ji u srdce stejně, jako když se poprvé setkali. A pak jí podklesla kolena a omdlela.

Probrala se na podlaze, Jacques ji hladil po vlasech a od té doby už bylo všechno v pořádku. Pohyboval se jen po výčepu a hokynářství a nikdy nevydal ani hlásku, ovšem jeho ženě poskytovala pouhá jeho přítomnost obrovskou úlevu. Stal se jejím němým stínem.

A právě proto ji ta záležitost s Fabianem tolik drásala srdce.

„Ty se asi nebudeš moct přestěhovat se mnou, vid', láska moje?“

Vrhl na ni stejně překvapený pohled, jako když se tu před půl rokem potkali poprvé. Pak zavrtěl hlavou a zabořil tvář do dlaní.

Věděla, nač Jacques myslí.

„Ty za nic nemůžeš. To jsi přece nemohl tušit.“

Mohou za to vlastně oba, pomyslela si Josette. Měli se poradit s právníkem už dávno, jenže se jim zdálo, že vlastně není o čem. Zákon je zákon a s tím se nic nenadělá.

Pochopitelně se později ukázalo, že přece jen se něco dělat dalo. Teprve když Jacques zemřel, řekl jí notář, že podle nových zákonů by bývala mohla být lépe zabezpečená. Jenže už bylo pozdě.

Přinesla si k Jacquovi židli a pohládila ho po ruce. Ani teplo ohně však nemohlo rozehnat ledový chlad, který jí svíral duši.

O tom, že by opustila hokynářství a svého manžela, nemohla být ani řeč.

Jenže představa, že by obchod vedla spolu se synovcem, se jí také zoufale přičila.

A tak nezbývalo než se pokusit přimět Fabiana, aby si to ještě rozmyslel.

A zrovna v tu chvíli si Fabian začínal myslet, že se hrubě zmýlil.

Byl si úplně jist, že to kolem La Rivière zná jako své boty, ale zřejmě se na svoje boty už dlouho nedíval, protože všechno nasvědčovalo tomu, že se ztratil.

Ztratil! On!

Jak se to mohlo stát? V celé komuně Fogas byly jen dvě silnice, přičemž obě vycházely z La Rivière, tedy od řeky, a vinuly se po obou stranách údolí do Fogas a Picarets. Mezi nimi žádná jiná cesta nevedla a obě končily u horských polosamot.

A tak když po nepříjemném rozhovoru s Josette a sousedy rázně odešel z hokynářství, vyskočil na kolo a vyrazil do Picarets, nechtěl nic jiného než si vyčistit hlavu jediným způsobem, který znal.

Zuřivě šlapal do pedálů a prudké stoupání mu pomáhalo vyplavit vztek a bezmoc. Mrkl na maličký displej připevněný na řidítkách: pulz 180 za minutu, výdej 350 kalorií. V duchu si hned počítal, jak je na tom, protože už samotné počítání ho uklidňovalo.

K číslům utíkal už jako malý kluk. Narodil se manželům, kteří od první chvíle směřovali k rozvodu, jen co oschl inkoust na oddacím listě, a rychle se naučil hledat tiché útočiště před vypjatými hádkami a křikem. Vnitřní klid a harmonii našel v prosté kráse matematických úkonů. Když se mu ve škole spolužáci posmívali kvůli jeho vyzáblé postavě, pomáhala mu záliba v počítání přežít jejich věčné popichování na hřišti. A v posledním ročníku na univerzitě, když se před ním nebezpečně rozkládala nepopsaná tabule vlastní budoucnosti, najednou si jeho matematického nadání všiml lovec mozků z jedné investiční banky.

Fabian o bankovníctví nevěděl zhora nic. Nikdy ho ani nenapadlo, že by se tím mohl živit. Ale sám fakt, že si ho někdo vybral, rozhodl. Najednou ho chtěl někdo do týmu! Po tolika letech!

Vydal se na úplně nečekanou dráhu a těšil se, že bude konečně mezi lidmi, jako je on sám, mezi lidmi, kteří si raději budou lámat hlavu nad složitou rovnicí než popíjet po barech.

Jenže ono to bylo jinak. Ocitl se mezi ambiciózními mladíky, které zajímaly jen peníze. Kvůli výhodnému obchodu šli třeba přes mrtvoly. Matematika jim byla ukradená, neviděli tu neposkrvněnou krásu čísel. A hubenému nováčkovi dělali ze života pravé peklo.

Kdyby byl normální, odešel by.

Jenže on normální nebyl. Spíš divný. Slýchal to o sobě tak často, že tomu začínal věřit.

A tak se i přes neustálé posměšky a ústrky den co den do banky vracel. Když se mu podařilo uzavřít první větší obchod, který firmě vynesl značný zisk, chování kolegů se změnilo. Pokud byl úspěšný, nikdo se mu nesmál. Někdo se sem tam přišel zeptat, jak to dělá, ale on to nedokázal vysvětlit, a oni nad jeho rozpačitým mlčením mávli rukou s tím, že je prostě netýkav-

ka. Jenže jak jim to měl vysvětlit, když tomu nerozuměl ani on sám? Jak jim měl říct, že když vidí suchá burzovní data, zhmotňují se mu před očima, vystupují ze stránek a nabývají takřka hmatatelné podoby? A právě na tom stavěl Fabian svoje obchody.

Žil takhle obklopen čísly několik let. Navenek se tvářil, že je skutečně investičním bankéřem, kterému jde hlavně o peníze. A skutečně během té doby také zbohatl.

Jenže v roce 2007 se všechno zvrtno.

Nevšiml si, že se blíží krach.

Pochopitelně nebyl sám. Vyvázl z toho poměrně dobře, protože vlastní peníze nikdy neinvestoval, zatímco jeho kolegové přišli na mizinu a řada z nich kvůli těžkým finančním ztrátám, které přivodili sobě i firmě, uvažovala i o sebevraždě.

Ale nikoho z nich netýrala taková duševní muka jako právě Fabiana.

Jeho jediná jistota, jeho životní láska, na kterou se mohl dosud úplně spolehnout, ho nechala na holičkách.

Matematika ho zradila.

Ještě rok se jakžtakž držel a snažil se znovu získat půdu pod nohama, ale nedařilo se mu to. Kdykoli se pokusil odhadnout vývoj na trhu, čísla na stránkách mu nic neříkala a připadal si jako zoufalá cikánka, která si může oči vykoukat na dno hrnku, ale pořád vidí jen rozhrabaný lógr.

Kouzlo se rozplynulo.

A právě tehdy mu v hlavě vytanul spásný nápad vrátit se do Fogas, jediného místa na světě, kde se skutečně cítil jako doma.

Rodiče ho posílali do Pyrenejí rok co rok na celé dva měsíce letních prázdnin. Chtěli mít klid od dítěte, kterému se nepodařilo slepit jejich manželství, a Fabian ve Fogas naopak nacházel nevídanou svobodu a klid. Bylo báječné žít se dvěma dospělými, kteří se měli rádi. Malý Fabian se strýčkem Jacquem a tetičkou Josette snídal, obědval i večeřel, mohl si s nimi volně povídat o všem, co ho zajímalo, a oni se na oplátku těšili, že jim každý večer přijde dát pusku na dobrou noc.

Jinak prakticky žádná jiná pravidla neexistovala, jen být do tmy doma a nesahat na vitrínku s noži u pokladny.

Roky přemlouval strýčka Jacqua, aby mu dovolil sáhnout si na krásný laguiol nebo mohutné kenavo. Strýček vitrínku nikdy ani neotevřel a pokaždé ho přísně odbyl, že malým chlapcům takové nože do ruky nepatří a navíc jsou příliš cenné. Nebyly na prodej, a dokonce ani tetička Josette od nich neměla klíč. Namísto toho mu strýček Jacques vždycky otevřel druhou vitrínku u dveří a Fabian si mohl osahat krásné nožíky značky Opinel.

A pak o jedněch prázdninách zase přijel, a když přiběhl do svého pokojíčku, na polštáři ležela krabička. A v ní nožík. Dostal svůj vlastní opinel! Celé léto s ním pořád něco kutil a donekonečna ho brousil. Když nadešel čas obávaného návratu do Paříže, hodně se mu ulevilo, když se strýček Jacques nabídl, že mu nůž u sebe schová, „aby se s ním něco nestalo“. Dobře věděl, že by Fabianova matka z nože žádnou radost neměla. Stačilo, že se Fabian ke značné matčině nevoli vždycky vracel z prázdnin s místním venkovským přízvukem, natož aby si s sebou tentokrát přivezl ještě i nebezpečnou zbraň. Ale od té doby na Fabiana červenec co červenec čekal jeho krásný opinel v krabičce na polštáři a vítal ho na prázdninách.

Nebylo proto divu, že když se Fabianovi obrátil život vzhůru nohama, zastesklo se mu po blažených dobách letních prázdnin ve Fogas a sám sebe přesvědčil, že život v malé komunitě je přesně to, co po třinácti letech strávených v uspěchané Paříži potřebuje. Navíc k tomu dostal úplně ideální příležitost – může být spolumajitelem hokynářství.

Jenže po přijetí, jakého se mu odpoledne dostalo, po útoku a projevech otevřeného nepřátelství, se bál, že ho zase nečeká nic než odmítání a odpor.

A tak než aby čelil dalším zlostným otázkám Josettiných přátel, raději šlapal nahoru do Picarets, soustředil se na čísla, která mu běhala na displeji cyklopočítače, a snažil se raději ani nemyslet, co mu tady budoucnost přinese. V pyrenejských údolích se šelilo mnohem rychleji než v pařížských ulicích, a Fabian si toho